

Spore til at sætte sin Mistænksomhed og Varsomhed igang, som de private Selskaber ville have, indrømmer jeg, at Staten kan indrette Tariferne paa en betryggende Maade, forsaavidt dette overhovedet kan skee; thi selve Mortaliteten er i en stadig Forandring, saa at det ikke er let at gjøre sig nogen Forestilling om den for den lange Tid, hvori en saadan Ræske kan komme til at bestaae. Jeg indrømmer altsaa, at med Hensyn til Tarifernes Fastsættelse kan Staten fuldkommen godt concurrere med alle de private Selskaber, som kunne danne sig. Men der er en anden og lige saa væsentlig Factor, med Hensyn til hvilken jeg troer, man maa indrømme, at det ikke er saa ganske givet, at Staten gjør det ligesaa godt som et privat Selskab, og det er Bestyrelsen og Frugt- bargaarelsen af de igjennem disse lange Aar- rækker opsparede, som oftest meget betydelige Capitaler, disse overordentlig betydelige Penge- midler, hvis Bestyrelse, hvis Frugtargaarelse skal foregaae med den største Forsigtighed, den største Varsomhed, ikke gjennem Aar, ikke gjennem Aartier, men jeg kunde næsten fristes til at sige gjennem Aarhundreder. Det er et meget vanskeligt Hverv, man derved lægger over paa Staten, og jeg siger med fuldkommen afgjort Sikkerhed: Det er ikke noget Statshverv; det er ikke Staten, som skal sidde inde med disse store Summer og anstrænge sig for til enhver Tid at frugtargaare dem paa rette Maade; der vil med Nødvendighed til enhver Tid ligeoverfor Staten som Udlaaner og Creditor gjøre sig mangfoldige Hensyn gjældende, som ikke paa samme Maade gjøre sig gjældende overfor de private Selskaber. Det er derfor, mener jeg, i og for sig ret naturligt, at det kan komme til at gaae saadanne af Staten- funderede Anstalter paa en mindre heldig Maade, end man troede at kunne forudsætte ved deres Grundlæggelse. Jeg skal imidlertid meget villig indrømme, at de finansielle Forer, som der her er Tale om, og den Doelæggelse, som kan skee ved en saadan Anstalts muligt engang indtræ- dende Mangel paa Soliditet, ligger i en fjer-

nerne Fremtid; man har mange andre Maader, hvorved man mere grundigt kan ruinere Stats- kassen. Dette berører aabenbart først vore Efterkommere, men det er et Spørgsmaal, om vi ikke skylde vore Efterkommere paa lignende Maade at tage Hensyn til deres Tarv, som vi maae ønske, at de, der ere gaaede forud for os, skulde have været betænkte paa vort Tarv.

Enkeltighederne i Lovforslaget kunne fra det Standpunkt, hvorpaa jeg befinder mig, ikke have nogen særlig Interesse for mig. Jeg skal dog blot specielt fremhæve to Punkter, som det foreskommer mig, at man dog neppe ganske kan forbigaae, især efter at de ere blevne mere eller mindre berørte fra andre Sider. Det ene er den Forrentning, som der her er Tale om skal lægges til Grund ved Bestemmelse af Tariferne. Der siges nemlig, at 4 pCt. skal være den Forudsætning om Rentefoden, hvorpaa disse Tarifer skulle begrundes. Nu ville ærede Medlemmer vide, at den nu bestaaende garan- terede Livrente- og Forsørgelses- og Livsfor- sikringsanstalt har bygget sine Tarifer paa Forudsætningen af 3½ pCt. Rente. Hvorledes man nu tænker sig det muligt, at der skal være to ved Siden af hinanden bestaaende, af Staten- garanterede Anstalter, hvoraf den ene skal ere klære, at 4 pCt. kan den antage som det Nat-URLIGE ved Forrentning af Capitaler, og den anden derimod skal fastsætte 3½ pCt., det seer jeg ikke ganske. Hvis man her fastsætter 4 pCt. for denne Anstalt ved Lov, maatte der ikke uden Tvivl om meget kort Tid komme For- dringer fra Interessenterne i den anden Anstalt og fra dem, der ønske at være Interessenter i den, om at denne Procent maatte forandres. Jeg skal dog naturligvis bemærke, hvad der jo forresten er indlysende, at jo højere Pro- centen er, desto gavnligere er det for Interes- senterne, og naar et æret Medlem (Tobiesen) har meent, at der skulde ligge noget Bebyrdende for dem i, at den var 4 pCt., da er det en Misfor- staaelse; thi det Bedste for dem var, at den var 6 pCt. eller 10 pCt. Men det at holde disse to Anstalter ved Siden af hinanden, den ene med 3½